

JO-uttalanden

JO:s ämbetsberättelse 1975/76

Den ämbetsberättelse justitieombudsmännen avgav vid riksmötet 1975/76 var den sista som avsåg ett kalenderår. I fortsättningen skall berättelsen avges till riksdagen senast den 15 oktober och avse tiden 1 juli närmast föregående år – den 30 juni innevarande år. I övergångsskedet till denna nyordning kommer nästa ämbetsberättelse att omfatta endast första halvåret 1976. Ändringen sammanhänger med den omorganisation av JO-ämbetet som beslutats av riksdagen, se lag om instruktion för riksdagens ombudsmän, SFS 1975:1057. I fortsättningen skall det finnas fyra ombudsmän, varav en skall vara administrativ chef. Systemet med ställföreträdande ombudsmän avskaffas. I lagen om instruktionen har vidare i anslutning till de nya regler om ansvar i offentlig tjänst, som trädde i kraft den 1 januari 1976, fastställts nya föreskrifter till bestämmande av JO:s tillsynsområde.

Under år 1975 avgjorde JO omkring 320 skatte- och uppborärsärenden. Av dessa föranleddes omkring 270 av klagomål från allmänheten. Återstoden utgjordes av inspektions- eller initiativärenden. Under året besökte JO länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län och i Blekinge län. Vidare inspekterades sju lokala skattemyndigheter, belägna i dessa båda län. Här nedan lämnas en redogörelse för ett antal ärenden som JO ansett böra medtagas i ämbetsberättelsen och som kan vara av intresse för Skattenytts läsekrets.

Vissa frågor om jäv

För ett av ärendena som gällde jävsfrågor har utförligt redogjorts i denna tidskrift år 1975 s 541 av kammarrättsrådet Jan Sundin, som anhängiggjort ärendet hos JO.

I ett annat ärende fick JO genom ett anonymt brev sin uppmärksamhet riktad på en tidningsartikel vari berättades hur en taxeringsnämndsordförande biträtt ett stort antal pensionärer med att upprätta självdeklaration mot en avgift av fem kronor. Under utredningen framkom att verksamheten drivits i en socialförvaltnings regi och att den av ordföranden H uppburna ersättningen inlevererats dit efter avslutad verksamhet. H fick sedan timarvode från kommunen. Vederbörande länsstyrelse granskade ett antal deklARATIONER som avgivits till 1974 års taxering och där H hjälpt till med upprättandet. DeklARATIONERNA hade sedan granskats av den nämnd vari H var ordförande. H uppgav själv att denna nämnd vid 1975 års taxering behandlat 12 deklARATIONER med vilkas upprättande H biträtt. Anteckning om jäv för H kunde ej återfinnas i nämndens sammanträdesprotokoll från åren 1972–1974. I yttrandet

till JO förklarade H att han inte ansåg sig jävig på grund av 4 § 4) förvaltningslagen eftersom han uppbar ersättning från kommunen och ej från pensionärerna. Han ansåg ej heller att grannlaghetsjäv förelegat. H ansåg att man kunde bortse från jäv i hans fall då frågan saknade betydelse. (4 § sista stycket samma lag).

JO hänvisade i sitt beslut inledningsvis till att regeringsrätten i en dom den 13 mars 1975 (RRK R 75 2:27) ansett inrättande av deklarationsbyrå för enklare deklARATIONER utgöra en kommunal angelägenhet. Frågan om taxeringsfunktionärer äger åtaga sig uppdrag hos sådan byrå var sålunda av allmänt intresse. Rörande frågan om ordförandes biträde mot ersättning med att upprätta självdeklaration åt skattskyldiga i eget taxeringsdistrikt relaterade JO först en framställning från JO till Konungen år 1930 (JO:s ämbetsberättelse år 1931 s 283 ff.) vari anhölls om sådan ändring i 1928 års taxeringsförordning att bl a ordförande i beskattningsnämnd i första instans ej fick åtaga sig deklarationsuppdrag mot ersättning. Det resultat JO åsyftade kom också till stånd, jfr prop 1931:187 s 343, vari departementschefen föreslog den lösningen att ett cirkulär skulle utfärdas till länsstyrelserna med uppmaning till dessa att hålla hand över att ordförande och kronoombud i beskattningsnämnd i första instans ej annorledes än i undantagsfall, där så av särskilda skäl fanns påkallat, inom eget distrikt biträdde med upprättande av deklARATION, avsedd att tjäna till ledning vid taxering, som skulle verkställas av beskattningsnämnden. JO fortsatte.

Berörda cirkulär med ovan angiven uppmaning till länsstyrelserna utfärdades år 1931 (SFS 1931:199) och kan inte sägas ha blivit upphävt genom införandet av 1956 års taxeringsförordning. Det får därför alltjämt anses äga giltighet.¹

Den samtidigt införda jävsregeln i 1928 års taxeringsförordning överfördes till 62 § 1 mom. i 1956 års taxeringsförordning. Numera har regeln ersatts med bestämmelsen i 4 § första stycket 4) förvaltningslagen, enligt vilken den som har att handlägga ärende är jävig om han i saken mot ersättning biträtt någon (se prop. 1971:30 s 356).

Av utredningen i detta ärende framgår bl a följande. H har, efter anmälan till länsstyrelsen, sedan år 1970 deltagit i den av kommunen anordnade deklARATIONSSERVIS för pensionärer, varvid biträde lämnats med upprättande av deklARATIONER av enklare beskaffenhet. Verksamheten kan vad angår biträde till skattskyldiga i det egna distriktet – även om den haft relativt begränsad omfattning och avsett tämligen enkla deklARATIONER – inte anses ha omfattat endast undantagsfall eller varit påkallad av särskilda skäl. Verksamheten i denna del har sålunda inte varit förenlig med föreskrifterna i 1931 års ovan berörda cirkulär.

Pensionärerna har för det biträde H lämnat erlagt avgift, vilken av H redovisats till kommunen. H har i sin tur erhållit arvode från kommunen för sitt arbete. Det taxeringsdistrikt, i vilket H är ordförande, inrymmer endast ett fåtal pensionärer. Länsstyrelsen har kontrollgranskat vissa deklARATIONER som avgivits till ledning för 1974 års taxering av skattskyldiga vilka erhållit biträde av H och som taxerats i det distrikt där H varit ordförande. I intet av dessa fall har i taxeringsnämndens protokoll antecknats jäv för H. Vid 1975 års taxering har H biträtt tolv skattskyldiga i det egna distriktet med upprättande av deklARATION.

¹ Ännu i 1976 års lagbok finns cirkuläret redovisat under 62 § taxeringslagen.

H har bestritt, att jäv enligt 4 § första stycket 4) förvaltningslagen kan anses tillämpligt i förevarande fall, eftersom han inte uppburit ersättning av de skattskyldiga utan av kommunen. Han har heller inte ansett att hans förfarande varit ägnat att rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendena och i sista hand har han menat att fråga om opartiskhet uppenbarligen saknat betydelse varför det kunnat bortses från jäv.

Vid min bedömning av H:s förfarande hänvisar jag till vad som ovan anförts i saken. H har bedrivit verksamheten mot ersättning. Att denna uppburits av kommunen kan inte tillmätas avgörande betydelse. De som anlitat hans biträde har erlagt den av kommunen fastställda avgiften till H och kan knappast ha haft kännedom om det redovisningsförfarande som tillämpats. Vidare må påpekas att när fråga är om rättshjälp i rättshjälpslagens mening erhåller biträdet ersättning från det allmänna. Jävsregeln i 4 § första stycket 4) måste likväl anses tillämplig i dylika fall. Då H biträtt skattskyldiga inom det egna distriktet med deklARATIONER mot ersättning, har han följaktligen varit jävig, då det gällt att behandla dessa deklARATIONER i taxeringsnämnden.

H har rörande deklARATIONER som avgivits till ledning för 1974 års taxering underlåtit att anföra jäv i de fall där han biträtt de skattskyldiga med att upprätta deklARATIONER. Han har således deltagit i taxeringsnämndens behandling av de deklARATIONER som han själv hjälpt till med att upprätta. Det får visserligen antas att dessa deklARATIONER varit av enkel beskaffenhet men det kan ändå, på de av länsstyrelsen anförda skälen, inte sägas att frågan om opartiskhet uppenbarligen saknat betydelse. H borde i dessa fall rätteligen ha avträtt på grund av jäv.

H har således förfarit felaktigt i ovan angivna hänseenden. Hans förfarande måste också principiellt sett betraktas som betänkligt. Omständigheterna är dock sådana att vad som förevarit inte bör läggas H till last som straffbar gärning.

Jag förutsätter att H i framtiden avhåller sig från sådana enskilda uppdrag som enligt det ovan sagda är oförenliga med uppdrag såsom taxeringsnämndsordförande samt att länsstyrelsen för sin del övervakar att länets taxeringsnämndsordförande iakttagit gällande regler om bisyssla och jäv.

I ytterligare ett ärende berördes fråga om jäv, närmare bestämt taxeringsnämnds handläggning av jävsfråga. Omständigheterna var följande. N hade anfört jäv mot en taxeringsnämndsledamot, J. När nämnden prövade invändningen satt J kvar vid sammanträdesbordet men deltog ej i prövningen eller beslutet. Detta protokollfördes ej och N underrättades heller inte om det. Vid nästföljande taxering anmälde N på nytt jäv. Till en början prövade nämnden inte invändningen utan detta gjordes först sedan N besvärat sig hos läns-skatterätten samt klagat hos JO. Vid då företagen prövning avträdde J och beslutet intogs i protokollet. JO anförde följande om nämndens handläggning.

I taxeringsförfattningarna finns vissa regler av intresse i sammanhanget. I 63 § taxeringslagen behandlas de former under vilka beslut fattas. Av 1 § taxeringskungörelsen framgår bl a att 4 och 5 §§ förvaltningslagen skall uppläsa vid taxeringsnämndens första sammanträde. Om protokollföring i taxeringsnämnd stadgas i 61 § 1 mom. taxeringslagen att protokoll skall föras vid sammanträdena i erforderlig omfattning. Vidare sägs i 26 § nyssnämnda kungörelse bl a att det i protokollet särskilt skall antecknas att berörda föreskrifter i 1 § taxeringskungörelsen iakttagits samt att det skall anges i vilka särskilda fall ledamot eller taxeringsinspektör på grund av jäv icke deltagit i behandling av visst taxeringsärende.

Av taxeringsförfattningarna framgår således inte att taxeringsnämnd skall i protokollet intaga beslut att ogilla jävsinvändning. Det kan likväl diskuteras om så lämpligen bör ske, jfr ett uttalande i JO:s ämbetsberättelse år 1960 s 367 f och Handledning för taxering år 1974 s 18.

Inte heller finns någon bestämmelse om att den skattskyldige skall underrättas om

nämndens beslut att ogilla en jävsinvändning. Härom anförs dock följande i *Herman-son m fl, Taxeringshandbok*, s 185.

Normalt fattar taxeringsnämnden inte något formligt beslut i jävsfrågor. I allmänhet är jävsförhållandet så uppenbart att den jävige självmant avträder. Genom införandet av den mera allmänt hållna jävsgrunden kan det emellertid tänkas en ändring i detta avseende. Har skattskyldig i sin deklaration uttalat bestämd misstro mot viss ledamot kan detta knappast förbigås. Nämnden bör ta ställning härtill och även om det inte är föreskrivet i 69 § meddela den skattskyldige härom. Över nämndens beslut kan talan föras endast i samband med talan mot taxeringen.

Till stöd för att dylik underrättelse lämpligen bör ske talar det förhållandet att den skattskyldige under förutsättning att han överklagar taxeringen även kan föra talan över nämndens beslut att ogilla jävsinvändningen. - - -

Av det ovan anförda framgår att taxeringsnämndens behandling av saken under år 1974 och början av 1975 inte var tillfredsställande. J borde lämpligen ha avträtt vid frågans behandling i samband med 1974 års taxering. N:s förnyade framställning i saken vid 1975 års taxering borde genast ha prövats av nämnden i författningsenlig ordning. Vidare borde lämpligen nämndens år 1974 fattade beslut i saken ha intagits i protokollet och underrättelse därom ha tillställts N så att denne kunnat föra talan över beslut i jävsfrågan i samband med besvär över taxeringen.

Taxeringsnämndernas verksamhet

I ett fall påstod en klagande att taxeringsnämndens ordförande ensam beslutat om taxeringen. Ordföranden yttrade att klagandens taxering beslutats vid en telefonöverläggning med kronoombudet jämte en av nämndens ledamöter varför taxeringslagens beslutsföreskrifter hade iakttagits. JO anförde följande därom.

Vad angår tillåtligheten av att taxeringsnämnd håller s k telefonsammanträden framhåller jag att direkt förbud visserligen inte finns mot sådant förfarande men att förfarandet står i mindre god överensstämmelse med taxeringslagens principer för beslutsfattande, närvarokrav, kallelseförfarande etc.

Här kan tilläggas att i ämbetsberättelsen 1975/76, s 114, jämväl intagits ett ärende vari JO uttalat sig angående överläggning genom telefonsammanträde med nämnd i allmän domstol.

I ett ärende som gällde skattskyldigs rätt att företräda inför taxeringsnämnd genom ombud citerades i JO:s beslut följande ur 61 § 4 mom taxeringslagen.

Sammanträde med taxeringsnämnd skall hållas inom slutna dörrar. Skattskyldig är dock berättigad att företräda inför taxeringsnämnd för att meddela upplysningar till ledning för taxering, som berör honom.

Vidare citerades följande bestämmelser ur förvaltningslagen.

Har i lag eller i författning som beslutats av Konungen eller riksdagen meddelats bestämmelse som avviker från denna lag, gäller dock den bestämmelsen (1 § andra stycket).

Den som för talan i ärende får anlita ombud eller biträde. Den som har ombud skall dock medverka personligen, om myndigheten begär det (6 § första stycket).

Vill sökande, klagande eller annan part muntligen lämna uppgift i ärendet, skall tillfälle beredas honom att göra det, om det kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Sådan uppgift antecknas genom myndighetens försorg i den utsträckning som det behövs (16 §).

I ärendet hade klaganden M vägrats närvara såsom befullmäktigat ombud

för sin fru vid sammanträde i taxeringsnämnden rörande hustruns taxering. Rörande innebörden av 61 § 4 mom. taxeringslagen anförde JO följande.

Taxeringslagen innehåller vissa bestämmelser gentemot vilka den allmänna regeln i 6 § förvaltningslagen på grund av bestämmelsen i 1 § sistnämnda lag måste vika. Så är förhållandet då det gäller deklARATIONSSKYLDIGHETEN, som skall fullgöras av den skattskyldige personligen eller i vissa fall av legal ställföreträdare för denne, jfr 23 och 47 §§ taxeringslagen. Detta åliggande kan icke den skattskyldige överlämna till ombud att utföra. Ombud kan således inte heller anlitas i den speciella situation då den skattskyldige muntligen inför taxeringsnämndens ordförande lämnar sådana för hans taxering erforderliga upplysningar varom talas i 23 § andra punkten taxeringslagen.

I andra avseenden, såsom t ex då fråga är om underrättelseförfarandet, finns i taxeringslagen inga regler om formerna för den skattskyldiges medverkan. Förvaltningslagens regel i 6 § om rätt för den enskilde att anlita ombud är då tillämplig: givetvis dock med rätt för myndigheten att enligt samma bestämmelse begära den skattskyldiges personliga medverkan, jfr ett uttalande i JO:s ämbetsberättelse år 1974 s 487, vari fastslagits, att den skattskyldige i princip äger anlita ombud för avgivande av yttrande över taxeringsnämnds underrättelse om ifrågasatt avvikelse från självdeklaration.

Härefter uppkommer frågan om den närmaste innebörden av det berörda stadgandet i 61 § 4 mom. taxeringslagen.

Några uttalanden i 1910 års eller senare lagstiftnings förarbeten om denna regel synes inte ha gjorts. I doktrinen har emellertid hävdats, att rättigheten att företräda inför taxeringsnämnden tillkommer den skattskyldige personligen, inte ombud för denne, jfr Lundevall, Handbok i taxeringsförfarandet, 1959, s 186. Hedborg m fl, Taxeringshandbok, 2 u, s 189, samt Hermanson m fl Taxeringshandbok, 1972, s 179. Därvid har även uttalats, att motsvarande rätt även torde tillkomma legal ställföreträdare, varjämte den skattskyldige vid sin inställelse skulle äga ta med sig biträde.

Denna tolkning av regeln har säkerligen på sin tid haft stöd i välgrundade överväganden av ändamålskaraktär. De skäl som kan tänkas ha legat till grund för tolkningen tillgodoses dock numera genom regeln i 6 § andra punkten förvaltningslagen om att myndigheten äger påfordra huvudmannens personliga medverkan.

Hinder bör inte möta att nu bestämma innebörden av regeln i 61 § 4 mom. taxeringslagen direkt efter ordalydelsen. Regeln kan då inte sägas innebära något annat eller mera än en kompletterande anvisning till förvaltningslagens regler i 6 och 16 §§. Då fråga således inte är om någon från förvaltningslagen avvikande bestämmelse, följer att 6 § förvaltningslagen är tillämplig i fråga om skattskyldigs rätt att företräda inför taxeringsnämnd genom ombud. Det får sedan ankomma på taxeringsnämndens ordförande eller nämnden i dess helhet att från fall till fall bedöma om det är tillräckligt att ombudet kommer tillstädes eller om den skattskyldiges personliga närvaro är erforderlig.

Länsstyrelserna

I ett ärende uttalade sig JO angående sättet för återkrav av felaktigt restituerad skatt. Omständigheterna i fallet var följande.

R, som fått taxeringen nedsatt av länskatte rätt fick skatterestitution med 1 076 kr i stället för rätteligen 961 kr. Han var nämligen restförd för mellanskillnaden, 115 kr, vilket dock av olika orsaker ej kom att uppmärksammas vid omräkningsförfarandet. Liknande fel uppstod i 27 andra fall inom samma län. Sedan felaktigheterna kommit till uppbördsdirektörens kännedom tog denne kontakt med vederbörande kronofogdemyndigheter. Tjänstemän från dessa

uppsökte därefter ifrågavarande skattskyldiga och uppmanade dem att återbetala *hela* det restituerade beloppet. Förfarandet avbröts emellertid efter besök hos R, som därefter klagade hos JO. Vid ärendets avgörande anförde JO följande.

Vad gäller åtgärderna i samband med återkravet av det felaktigt restituerade beloppet anför jag följande. Jämlikt 70 § 1 mom. uppbördslagen skall skattskyldig, om skatt restituerats med för högt belopp, till statsverket återbetala vad han uppburit för mycket. Någon skillnad görs numera ej på efterkrav för felaktigt restituerad preliminär skatt och annan felaktig restitution (se prop. 1969:51 s 52 vari också den historiska bakgrunden ges). Vanligen framställs inte krav hos den skattskyldige innan hans betalningsskyldighet är prövad. Betalningsskyldigheten fastställs i de allra flesta fall genom utfärdande av debetsedel å tillkommande skatt. Enligt 31 § sista stycket uppbördslagen skall tillkommande skatt förfalla till betalning under uppbördsterminen eller två på varandra följande uppbördsterminer, som lokal skattemyndighet bestämmer. Om uppbördstermin gått till ända utan att fastställt skattebelopp betalats, skall länsstyrelsen uppföra kravet på restlängd som skickas till kronofogdemyndigheten. Först därefter kan indrivningsåtgärder påbörjas.

I R:s och andra fall har länsstyrelsen, efter upptäckten av den felaktiga restitutionen, kringgått hela den omgång för vilken jag redogjort genom att skicka kronofogden direkt på ifrågavarande skattskyldiga. Förutom att förfarandet icke står i överensstämmelse med de regler som gäller för ett dylikt fall framstår tillvägagångssättet som alltför burdust särskilt som man synes ha uppmanat de skattskyldiga att återbetala hela det uppburna beloppet och inte bara vad som utbetalats för mycket.

Något direkt krav har ej stadgats på att de skattskyldiga skall höras i ett fall som det förevarande innan återbetalningsskyldigheten fastställs. I fråga om andra felaktigheter som nämns i 70 § 2 mom uppbördslagen talas dock uttryckligen om att den skattskyldige skall höras. Enligt min mening är det emellertid lämpligt att myndigheten, när ett fel begåtts från dess sida, tar kontakt med de personer som berörs av felet och lämnar en förklaring till det inträffade samt förbereder den skattskyldige på att de pengar han av misstag fått för mycket kommer att inkrävas senare. En sådan åtgärd är väl motiverad med hänsyn till förtroendet mellan enskilda och myndigheter.

Omprövning av beslut

Under senare år har JO flera gånger haft anledning uppmärksamma frågan om förvaltningsmyndighet äger ånyo pröva en sak som redan avgjorts och därvid ändra eller åsidosätta tidigare beslut särskilt när besvär anförts över det första beslutet. Se t ex JO:s ämbetsberättelser 1972 s 293, 1975 s 351 och nu senast 1975/76 s 293. I sistnämnda fallet redogjordes för hur en skattskyldig fått jämkning av preliminär skatt så att lönebeloppet minskades med 400 kr per månad före skatteavdrag. Den skattskyldige, B, anförde besvär hos länsstyrelsen och uppgav att han utgav underhållsbidrag med 700 kr per månad till släktingar i utlandet. Sedan besvären anhängiggjorts hos länsstyrelsen meddelade lokala skattemyndigheten nytt beslut av innehåll att månadslönen skulle minskas med 440 kr före skatteavdraget. Länsstyrelsen uttalade sig i sitt beslut angående B:s avdragsrätt vid kommande taxering för berörda underhållsbidrag och fann att beslutet om nedsättning med 440 kr i månaden var riktigt.

B:s besvär lämnades utan bifall. Vid sitt avgörande hänvisade JO till det i ämbetsberättelsen 1975 s 351 intagna uttalandet som sammanfattningsvis gick ut på att en viss presumtion förelåg för att omprövning inte var tillåten i ett läge där besvär anförts. JO fortsatte.

Atskilliga fall förekommer dock där jag finner det rimligt och riktigt att den underordnade myndigheten ändrar sitt beslut trots anförda besvär. En sådan ordning påskyndar ju rättvisans gång i hög grad. Men jag håller före att myndigheten knappast bör handla på detta sätt om den inte är beredd att gå klaganden till mötes fullt ut. I ett fall som det nu aktuella uppkommer ju en ganska underlig situation. B förehöll ju att mena att skatteavdraget borde beräknas på en månadslön minskad med 700 kr och icke med bara 400 kr som det första beslutet löd på. Lokala skattemyndigheten gick ingalunda yrkandet till mötes fullt ut. Det andra beslutet gav honom ju en reduktion med endast ytterligare 40 kr. Länsstyrelsen gjorde enligt min mening rätt när den ingick i prövning av det senare beslutet, men strängt taget hade ju detta aldrig överklagats. Jag kan inte finna någon mening med att ändra det första beslutet så litet (med bara 40 kr) som här blev fallet.

Något om bakgrunden till en ändring i uppbördslagens regler om anstånd med skattebetalning

Vid inspektioner av en länsstyrelse och av en lokal skattemyndighet under år 1974 upptogs tre ärenden rörande uppskov med beskattning av realisationsvinst. Den lokala skattemyndigheten hade ansett sig kunna meddela anstånd med skattebetalning i samband med att ansökan om nämnda uppskov framställt hos länskattevärd. Vid länsstyrelseinspektionerna iaktogs att tidsåtgången i dessa uppskofsärenden oftast var mycket stor. I sitt beslut, vari inspektionsärendena avgjordes, sade JO bl a att 48 och 49 §§ uppbördslagen uttömmande angav de situationer vari anstånd kunde medges. Anståndsreglerna kunde därför ej anses tillämpliga i berörda uppskovsfall. JO ansåg att innebörden av dessa bestämmelser utgjorde ett viktigt skäl för snabb behandling av uppskofsärendena. Någon lagändring, vilket föreslagits av den lokala skattemyndigheten i yttrande till JO, ansåg emellertid JO ej behövlig. Sedan riksskatteverket med åberopande av JO:s beslut i skrivelse till finansdepartementet hemställt om ändring av uppbördslagen i berört hänseende har emellertid 49 § 2 mom. 2) uppbördslagen, se SFS 1975: 1179 och prop 1975/76: 70, utvidgats till att omfatta bl a de fall där dylik uppskovsansökan gjorts hos länskattevärd.

Vidare må här hänvisas till ytterligare ett antal uttalanden i JO:s ämbetsberättelse 1975/76 som måhända kan intressera en del läsare.

Till länsstyrelse inkommet erbjudande om ackord rörande skatt måste behandlas snabbt, s 295.

Fråga om myndighets skyldighet att lämna kvitto på mottagna handlingar, s 297.

Vikten av datumangivelse på kvarliggande kopia av underrättelseblankett s 362.

Förfarandet när kommunikation enligt 65 § taxeringslagen inte medhinnes, s 362.

Skattetillägg i samband med eftertaxering, s 367.

En i anmaning att avge självdeklaration utsatt tidsfrist skall tillämpas strikt, s 368.

Självrättelse i fråga om "bortglömt yrkande" i ett besvärsmål som överklagats, s 373.

Innebär ackord enligt 62 § uppbördslagen för juridisk person att staten efterger sin rätt att göra gällande betalningsskyldighet för ställföreträdaren, s 376.

Onödiga remisser av besvärslagor, s 496.

Slutligen må nämnas att ett sakregister till ämbetsberättelserna 1967-1975/76 fogats till nu behandlad ämbetsberättelse och dessutom utgivits i särtryck.

J. B.